

3713
23.01.2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Çimento üretiminde kullanılan hammaddelerin ve yakıtların özellikleri ile üretim tekniğinin seçimi; gerek kirletici emisyonların atmosfere yayılmasında, gerekse enerji ve yakıt kullanımı ve sarfında son derece önemlidir. Ülkemizde sayıları gittikçe artan ve kuruluş yerleri itibariyle insan ve çevre sağlığını tehdit eden çimento fabrikalarının zararlarının araştırılması ve gerekli önlemlerin alınması amacıyla Anayasa'nın 98'inci İç Tüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederiz.



Prof. Dr. Mahmut TOĞRUL

Gaziantep Milletvekili

Gerekçe

Dünyamızdaki hızlı kentleşmenin getirdiği alt ve üst yapı gereksinimleri, çimento tüketiminin artmasına ve çimentonun önemli temel tüketim maddeleri arasına girmesine neden olmuş gibi görünse de, çimento dışı birçok yeni ve çevre dostu teknikler ve materyaller, alternatif yapı malzemeleri olarak yaşamımıza girmektedir. Diğer taraftan, dünyada savaş ve barış, yani yıkma ve yapma süreçlerinin yoğunluk kazanmasından dolayı, talep artışına koşut olarak artan fabrika sayısı, çimento fabrikalarının oluşturdukları çevre sorunlarını da misliyle arttırmıştır. Çimento üretiminde kullanılan hammaddelerin ve yakıtların özellikleri ile üretim tekniğinin seçimi; gerek kirletici emisyonların atmosfere yayılmasında, gerekse enerji ve yakıt kullanımı ve sarfında son derece önemlidir. Çimento endüstrisi, çevreye verdiği partikül, gaz ve ağır metal emisyonlarıyla, bitkiler üzerinde doğrudan veya dolaylı zararlı etkilere neden olur. Kısa erimde bitkilerin yapraklarının ölümüne, fotosentezin engellenmesine ve giderek bunlara maruz kalan bitkilerin ölümüne neden olur. Ayrıca, uzun erimde toprağın yapısında oluşturduğu olumsuz değişikliklerle (toprağın doğal yapısını bozarak) bitkisel hastalıkların çoğalmasına, verimliliğin azalmasına ve giderek tarımsal üretimin yok olmasına neden olur.

Fiziksel kirliliğin yanında çevreye salınladıkları zehirli baca gazları ve partiküllerin direk insan sağlığına olan olumsuz etkileri yanında tarım arazilerine, yeraltı sularına olan zararlı etkileri göz önüne alındığında geri dönüşü olmayan ciddi sağlık sorunlarına yol açmaktadır. Çimento üretim sürecinde oluşan emisyon insanların farklı organ ve sistemlerini etkiler. Çok sayıda kirleticinin bulunduğu üretim sürecinde çalışan işçilerde mesleki kanser de içinde olmak üzere çeşitli hastalıklar görülmektedir. Çimento fabrikası emisyonu, başlıca solunum sistemi hastalıkları, kanser, kalp hastalığı, ağır metal zehirlenmeleri, alerji ve enfeksiyon hastalıklarına neden olabilmektedir.

Çimento üretiminin her aşamasında çevresel etki oluşur. Çimento üretimiyle ilişkili çevre sorunlarının temelinde; enerji üretimi ve fabrika emisyonu yatar. Enerjinin yoğun tüketildiği çimento üretiminde enerji kaynağı olarak genellikle kömür kullanılır. Kullanılan kömür miktarı da azımsanamayacak kadar çoktur. Çimentonun her 900 gramı için 450 gram kömür yakıldığı hesaplanmaktadır (World Coal Institute, 2005). Bu da her bir torba çimento üretmek için yaklaşık 25 kg kömür yakıldığı anlamına gelir. Türkiye’de taşkömürü tüketiminin büyük bölümü çimento fabrikalarının da içinde olduğu sanayi sektöründe gerçekleşmektedir. Kömür yakılarak çimento üretildiğinde, fosil yakıt kullanmanın tüm olumsuzlukları da yaşanacaktır. Çimento fabrikası emisyonu; sadece hava kirliliğine neden olmakla kalmayıp küresel ısınma, ozon tabakasının incilmesi, asit yağmurları, biyolojik çeşitlilik kaybı, azalmış ürün verimliliği ile sonuçlanan yerel ve küresel çevre etkisine sahiptir.

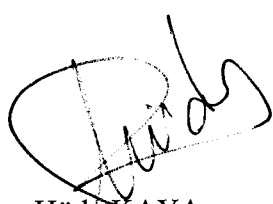
Çimento üretiminden kaynaklanan tozların; hammadde ocaklarından başlamak üzere hammaddenin taşınması, kırılması, stoklanması, öğütülmesi ve pişirilmesi ile alçı ve katkı maddeleri katılıp, tekrar öğütülerek paketlenmesine kadar geçen her aşamada, atmosfere partikül madde emisyonu olarak yayılması kaçınılmaz bir sonuçtur. Çünkü çimento üretiminde, hem ara maddeler, hem de son ürün olan çimento toz halindedir. Bu kapsamda çimento fabrikalarından kaynaklı yaşanan sorunları tespit etmek, çözüm yollarının bulunması ve tarım toprağının korunması için Meclis Araştırması açılmasını talep ediyoruz.



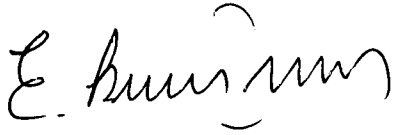
Filiz KERESTECİOĞLU DEMİR
HDP İstanbul Milletvekili



Garo PAYLAN
HDP İstanbul Milletvekili



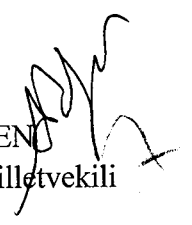
Hüda KAYA
HDP İstanbul Milletvekili



Ertuğrul KÜRKÇÜ
HDP İzmir Milletvekili



Müslüm DOĞAN
HDP İzmir Milletvekili



Ayhan BİLGEN
HDP Kars Milletvekili



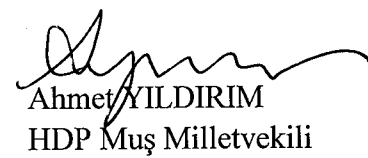
Ali ATALAN
HDP Mardin Milletvekili



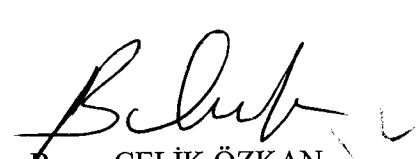
Erol DORA
HDP Mardin Milletvekili



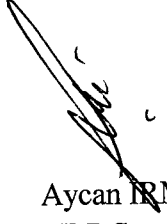
Mithat SANCAR
HDP Mardin Milletvekili



Ahmet YILDIRIM
HDP Muş Milletvekili



Burcu ÇELİK ÖZKAN
HDP Muş Milletvekili



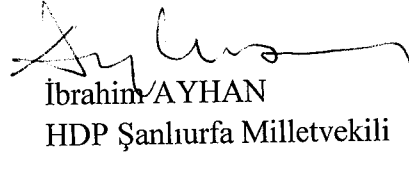
Aycan IRMEZ
HDP Şırnak Milletvekili



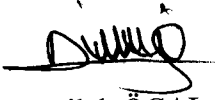
Leyla BİRLİK
HDP Şırnak Milletvekili



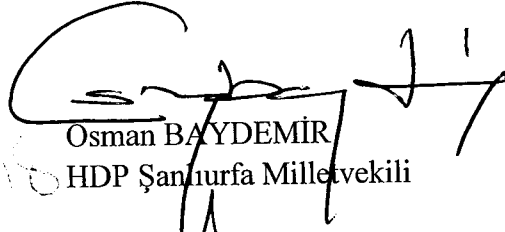
Ferhat ENCÜ
HDP Şırnak Milletvekili



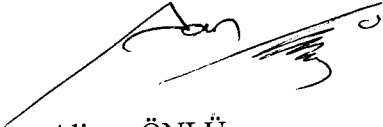
İbrahim AYHAN
HDP Şanlıurfa Milletvekili



Dilek ÖCALAN
HDP Şanlıurfa Milletvekili



Osman BAYDEMİR
HDP Şanlıurfa Milletvekili



Alican ÖNLÜ
HDP Tunceli Milletvekili



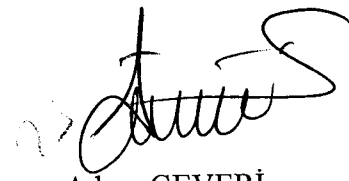
Nadir YILDIRIM
HDP Van Milletvekili



Lezgin BOTAN
HDP Van Milletvekili



Bedia ÖZGÖKÇE ERTAN
HDP Van Milletvekili



Adem GEVERİ
HDP Van Milletvekili